

HELSETILSYNET

tilsyn med sosial og helse

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

DERES REF. / YOUR REF:
200802045-/ASD

VÅR REF. / OUR REF:
2008/1020 I CAS

DATO: / DATE:
/ . september 2008

Høringsuttalelse – forslag til endring av forskrift om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall

Statens helsetilsyn viser til Helse- og omsorgsdepartementets brev av 13. mai 2008 hvor det bes om høringsuttalelse på et forslag til endringer i forskrift av 21. desember 2000 nr 1378 om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall og lignende. Høringsfristen er 1. september 2008.

Statens helsetilsyn vil innledningsvis bemerke at vi i utgangspunktet er positive til forslag som kan bidra til å klarlegge forholdet mellom politi og helsepersonell på områder hvor det foreligger en vanskelig balansegang mellom å ivareta helsemyndighetenes og politiets ulike ansvarsforhold og roller.

Ordningen med dødsstedsundersøkelse har som formål å fastsette dødsårsaken. Samtidig fremstår formålet med å fastsette dødsårsaken som tredelt; gi kunnskap til å forebygge barnedødsfall, gi de pårørende svar og bidra til å avklare om det er grunnlag for politietterforskning/straffeforfølgning. Det er det siste formålet som skaper vanskeligheter i forhold til ansvars- og rollefordeling. Ettersom formålet med fastsettelsen er delt, fremstår det også som utydelig hvem som er oppdragsgiver. Det fremgår av høringsbrevet at dødsstedsundersøkelsesteamet skal levere sin rapport til barneavdelingen som har gitt teamet oppdraget. På den andre siden er det rettsmedisineren, på oppdrag fra politiet, som skal fastsette dødsårsaken og han (og også politiet) skal ha tilgang til de opplysningene i dødsstedsundersøkelsen som er av betydning for fastsetting av dødsårsaken.

Dersom dødsstedsundersøkelsens formål med å opplyse dødsårsaken også skal være å bidra til å avklare om det skal innledes etterforskning/straffeforfølgning, så er det nødvendig med en bestemmelse som klargjør at opplysninger som fremkommer ved en dødsstedsundersøkelse skal utleveres til rettsmedisiner og politiet (hvis det viser seg at dødsårsaken kan skyldes en straffbar handling.) Vi er enig i at samtykke fra barnets foreldre ikke vil være et egnet rettsgrunnlag for videregivelse av relevante opplysninger til politiet fra en dødsstedsundersøkelse, både sett i lys av at samtykke

kan trekkes tilbake og også fordi det kan stilles spørsmål ved om et slikt samtykke kan ansees som tilstrekkelig informert/frivillig.

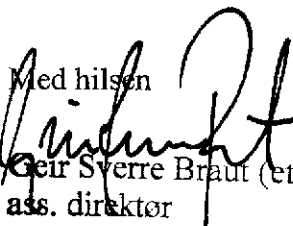
Vi mener at det også ut fra hensynet til helsepersonellet og ut fra et tilsynsperspektiv er viktig at det foreligger et klart rettsgrunnlag for utlevering av opplysningene. Vi viser til at det i Rognumrapportens arbeidsgruppe var uenighet om tolkningen av bestemmelsene om helsepersonells taushetsplikt ovenfor politiet, og at det også for helsepersonell vil være en vurdering som kan fremstå som vanskelig. Ut fra et tilsynsperspektiv er det viktig at det foreligger en rettssituasjon som oppfattes som klar, særlig ettersom helsepersonell vil kunne risikere en administrativ reaksjon for brudd på bestemmelsene om taushetsplikt/opplysningsplikt.

Departementet har foreslåtte bestemmelsen om utlevering av opplysninger til politiet inntatt som ny § 4 andre ledd i forskrift om leges meldeplikt til politiet om unaturlig dødsfall og lignende. Denne forskriften er fastsatt med hjemmel i helsepersonelloven § 36. Vi vil derfor gjøre oppmerksom på at helsepersonelloven § 36 etter sin ordlyd kun gjelder leger. Det innebærer at annet helsepersonell i dødsstedsundersøkelsesteamet i medhold av denne bestemmelsen ikke kan pålegges en utleveringsplikt, men det er mulig at denne problemstillingen vil kunne løses ved måten teamet er organisert på.

Statens helsetilsyn støtter også de foreslåtte forskriftsendringene i ny § 3 og § 4 første ledd i den forstand at vi mener det er viktig at det foreligger en klar rettssituasjon også på disse områdene av hensyn til helsepersonellet og tilsynsmyndighetene. Vi viser til at forslaget i § 4 første ledd om at rettsmedisiner skal ha tilgang til all dokumentasjon av betydning for fastsettelsen av dødsårsak, vil kunne bidra til å få avsluttet en mulig praksis med utlevering av opplysninger i strid med taushetsplikten som omtalt i høringsbrevet. Når det gjelder forslaget om ny § 3 vil vi gjøre oppmerksom på at observasjonene og funnene gjort i forbindelse med dødsstedsundersøkelsen vil inngå som en del av journalen. Denne delen av journalen vil da også være underlagt de øvrige regler som gjelder for journaler som for eksempel innsyn og retting/sletting. Vi ser for oss at det her kan oppstå konfliktsituasjoner i forhold til politiets interesser under etterforskningen.

Avslutningsvis vil Statens helsetilsyn bemerke at ettersom det i høringsbrevet kun er redegjort for ordningen slik at nødvendig forskriftsordning kan foreslås, har vi ikke kommet med utdypende uttalelser til teamets sammensetting, organisering, den nærmere utøvelsen, etc. Vi ber imidlertid om at Helse- og omsorgsdepartementet gir oss mulighet til å uttale oss om dette på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Geir Sverre Braut (etter fullmakt)
ass. direktør

Camilla Svenningsen
rådgiver

Kopi: Helsetilsynet i fylkene
Helsedirektoratet

Saksbehandler: Camilla Svenningsen, tlf. 21 52 99 17